

ПЕРЕВАГИ КОМБІНОВАНИХ МАЗЕЙ ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ДІЇ НА ПРИКЛАДІ АВТОРСЬКОЇ МАЗІ КОНЬКОВА

Єгоркіна Д. М.

Науковий керівник: Орловецька Н. Ф.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

yegorkina2000@gmail.com

Вступ. Мазь – лікарська форма, яка відноситься до однієї з найдревніших. Вона знайшла своє широке застосування у різних областях медицини та у косметології. Мазі використовуються з метою захисту шкіри та слизових оболонок від негативного впливу органічних чинників, розчинів лугів, кислот, алергенів або з метою пом'якшення шкіри, живлення її вітамінами, жирами або з лікувальною метою. Великим попитом користуються комбіновані (змішаного типу), складні, багатокomпонентні мазі, які містять у своєму складі речовини з різними фізико-хімічними властивостями. Цей факт потребує приготування одразу різних типів мазей (суспензій, емульсій, розчинів та сплавів). Завдяки тому, що комбіновані мазі містять декілька різних лікарських речовин, такі мазі, як правило, проявляють не один фармакологічний ефект, а можуть проявляти два та більше видів дії, тобто мазі є поліфункціональною лікарською формою. Це, у свою чергу, є найбільшою перевагою таких мазей серед інших м'яких лікарських форм. До таких мазей відноситься мазь Конькова, яка є поліфункціональною та комбінованою маззю, бо містить етакридину лактат, риб'ячий жир вітамінізований, бджолиний мед та воду очищену. Інший пропис цієї мазі, крім тих самих компонентів, містить також дьоготь березовий. В цілому мазь проявляє антисептичні, знезаражувальні, ранозагоювальні, протиопікові властивості, і тому її призначають для стимуляції регенерації шкіри при ранах, що погано загоюються, при піодерміях, тобто гнійних запаленнях шкіри та опіках.

Мета дослідження. Аналіз доцільності та ефективного використання комбінованих мазей поліфункціональної дії на прикладі авторської мазі Конькова з урахуванням переваг даного типу мазей щодо раціональної терапії пацієнтів з дерматологічними та косметичними ураженнями шкіри та слизових оболонок.

Матеріали та методи. Для реалізації поставленої мети роботи були використані маркетингові методи досліджень, а також проведено огляд літературних даних по базі Pubmed.gov, пошук наукової інформації з використанням Live Science із застосуванням інших джерел та ключових слів щодо обраної теми.

Результати дослідження. Головною перевагою комбінованих мазей є здатність проявляти багатофункціональність. У цьому є певна користь для пацієнтів, бо зменшується потреба у придбанні в аптеці одразу декількох лікарських засобів, тобто простежується певна економія, адже одна лікарська форма, у даному випадку комбінована мазь, проявляє одразу декілька фармакологічних ефектів. Для виробників лікарських препаратів та фармацевтичних фірм-виробників, на перший погляд, у цьому можуть виявитися недоліки та збитки, тому що, здається, ніби купується менше їхньої продукції, але якщо лікарський засіб є клінічно доведеним та протестованим щодо його безпечності та найголовніше ефективності, то він завжди буде користуватися великим попитом серед споживачів, тобто населення, а це означає, що для виробників лікарських засобів в цьому також значна перевага. Доречним підтвердженням поліфункціональності мазей є авторська мазь Конькова, яка є дерматопротекторним засобом та

досить широко застосовується у косметичній практиці. У склад мазі входить етакридину лактат, завдяки якому проявляється м'який антисептичний ефект, при цьому не подразнюється шкіра та водночас на поверхні шкіри знищуються мікроби. Присутність меду бджолиного сприяє усуненню запалення на уражених ділянках шкіри. При цьому проявляється активність меду щодо багатьох видів мікроорганізмів. Ще однією перевагою комбінованих мазей є зручність їх приготування. Виготовлення мазей змішаного типу регламентується тими ж правилами, які передбачені у технології окремих типів мазей з використанням певної послідовності їхнього приготування: мазь-суспензія, мазь-розчин, мазь-емульсія (мазь-сплав можна готувати за необхідності). У випадку відсутності якогось з перелічених типів мазей, даний тип пропускається, а всі інші готуються відповідно до наведеної послідовності в одній ступці, за необхідності змішуючи отриману раніше мазь до її стінки.

Висновки. Мазь – м'яка лікарська форма, яка складається з основи та речовин, які рівномірно розподіляються, передбачає місцеве застосування – нанесення на уражені ділянки шкіри, рани та слизові оболонки шкіри. Поліфункціональні мазі – це мазі переважно комбінованого типу, які застосовуються для лікування захворювань різної етіології та тяжкості з урахуванням фізико-хімічних властивостей лікарських речовин, їх взаємодії між складовими компонентами та проявом цілого ряду фармакологічних ефектів щодо лікування косметичних та дерматологічних дефектів, уражень, запалень шкірних покривів.

ВИБІР ДОПОМІЖНИХ РЕЧОВИН ПРИ РОЗРОБЦІ СПРЕЮ НАЗАЛЬНОГО ПРОТИАЛЕРГІЧНОЇ ДІЇ

Єфременко Д. С.

Науковий керівник: Колісник Т. Є.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

kolisnyktyana@gmail.com

Вступ. Верхні дихальні шляхи, у тому числі носова порожнина, як місце введення лікарських засобів (ЛЗ) набули широкої популярності протягом останніх десятиліть. Завдяки зручності застосування та можливості дозування, спреї стали одним з найрозповсюдженіших способів доставки активних фармацевтичних інгредієнтів (АФІ).

Загальна площа носової порожнини становить близько 150 см², а сумарний об'єм ~ 15 мл, що дозволяє більш ефективно зволожувати, зігрівати та фільтрувати вдихуване повітря за рахунок великої васкуляризації кровеносними судинами. Безперечно, такі властивості слизової оболонки можуть забезпечити розвиток як місцевих, так і резорбтивних ефектів фармакологічно активних речовин, що відкриває певні перспективи для пошуку препаратів системної та місцевої дії, які вводяться інтраназально. У той же час, постійний контакт слизової оболонки носа із зовнішнім середовищем робить носову порожнину «вхідними воротами» для цілого ряду інфекційних та неінфекційних патологій. Повітряний потік, як правило, містить пил та аерозольні частинки, що включає бактерії, віруси і потенційні алергени, які осідають у передніх відділах носової порожнини. У структурі захворювань, асоційованих з розвитком назальних симптомів, одне з провідних місць займає алергічний риніт – патологічний стан, що значно знижує якість життя. Імунологічна відповідь у носовій